2021 Küresel Ekonomik Gelişmeler

COVID-19 salgını etkisiyle yaşanan kapanmalar nedeniyle 2020 yılında benzeri uzun yıllardır görülmemiş bir daralma yaşayan dünya ekonomisi 2021 yılında tekrar toparlanmayı başarmıştır.

Dünya Bankası'na göre bu toparlanmada en belirleyici olan etkenler, COVID-19 tedbirlerinin gevşetilmesiyle birlikte ekonomik faaliyetin yeniden canlanması ve emtia fiyatlarının sert bir şekilde yükselmesi sonucu ihracatta kaydedilen güçlü toparlanmanın yanında aşılama ve destek paketleri sayesinde iç talebin güçlenmesi olmuştur.

Bu pozitif ortamda dünya ekonomisinde %5,9 büyüme gerçekleşirken, ABD %5,6, Çin %8,1, Avro Bölgesi de %5,2 oranında büyümesi beklenmektedir

Ticaret hacmi 20 trilyon ABD dolarını aştı

Ekonomideki canlanmayla birlikte, sanayi üretimi tarafında, son yılların en yüksek seviyelerine ulaşılmıştır. Tedarik ve nihaî ürün talebi hem sanayi üretimini hem de ticareti hızlandırmıştır. Bu gelişmeler çerçevesinde 2020 yılında 17 trilyon ABD dolarına gerileyen dünya mal ticareti, 2021 yılında 20 trilyon ABD dolarını aşmıştır. Dünya mal ticaretindeki büyüme, değer olarak yaklaşık %18, miktar olarak ise %10,8 olarak hesaplanmaktadır.

Dünya mal ticaretinin 2022'de miktar olarak %4,7, değer olarak %6 genişleme göstereceği öngörülmektedir.

Yüksek enflasyon riski

Bununla birlikte, 2022 yılına enflasyon riski ile girilmektedir. Artan enerji, gıda ve tarım emtia fiyatları, tedarik zincirlerinde çözülemeyen sorunlar, nakliye masrafları, ham madde temini konusundaki sıkıntılar, dünya ekonomilerini enflasyon ve belirsizliklerle baş başa bırakmıştır. Uzun yıllardır düşük enflasyon ile yaşayan gelişmiş ülkelerde özellikle üretici fiyatları artışı ile tüketici enflasyonu en yüksek seviyelerine ulaşmıştır.

2022 yılında, dış ve iç talebin istikrara kavuşması ve pandemi teşviklerinin geri çekilmesi ile birlikte büyüme hızının yavaşlaması beklenmektedir. Özellikle aşıya erişimdeki eşitsizliklerin ve aşılanma konusundaki tereddütlerin öne çıktığı bir bağlamda, ortaya çıkan yeni varyantlarla birlikte pandeminin devam etmesi de görünümü daha belirsiz kılmaktadır.

Dünyadaki toparlanma, enflasyondaki hızlı bir yükseliş ile birlikte gerçekleşmiştir. Ancak dış finansman koşullarının ani bir şekilde sıkılaşması veya siyasi belirsizliklerde ve jeopolitik gerilimlerde sert bir artış olması halinde tetiklenmesi olası finansal sıkıntılar ekonomilerdeki kırılganlığın devam etmesine neden olmaktadır.

2021'de %5,5 küresel büyüme hızı

Dünya Bankası'nın Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'nda, küresel büyüme hızının ivme kaybederek 2021'deki %5,5 seviyesinden, 2022'de %4,1'e ve 2023'te %3,2'ye inmesinin beklendiği kaydedilmiştir. Raporda gelişmiş ekonomilerde büyüme oranının 2022'de %3,8'e ve 2023'te %2,3'e düşmesinin beklendiği söylenirken, yükselen ve gelişmekte olan ekonomilerde de büyüme hızının 2022'de %4,6'ya ve 2023'te %4,4'e düşmesinin öngörüldüğü bildirilmektedir.

Merkez bankalarının 2022 yılı para politikaları da ana belirleyicilerden biri olacaktır. COVID-19 salgını sonrası uygulamaya konulan parasal genişleme programlarının sonlandırılacağı değerlendirilmektedir.

Bu çerçevede merkez bankalarının genişletici para politikalarından çıkış stratejilerini belirleyerek bu stratejileri uygulamaya koyması beklenmektedir. İlk olarak ABD Merkez Bankası Fed'in, 2022'nin ilk yarısında parasal genişlemeyi sona erdirmesi, diğer gelişmiş ülke merkez bankalarının da politika faizlerini artırmaya başlaması öngörülmektedir.

Yüksek navlun, emtia ve enerji fiyatlarının 2022'nin ilk yarısında da süreceği, fiyatlardaki normalleşmenin 2022'nin ikinci çeyreğinden itibaren başlayacağı öngörülmektedir. Bu düşüşün sınırlı olacağı, fiyatların COVID-19 salgın öncesi seviyelerinin üzerinde kalacağı tahmin edilmektedir. Yüksek enerji fiyatlarının enerji yoğun sektörlerdeki üretimi ve ticareti de etkileyeceği öngörülmektedir.